

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 06 października 2016 roku, znak (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że I. K., jako pracownik u płatnika składek M. P. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 11 marca 2016 roku.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że jego zdaniem analiza zgromadzonych w toku postępowania dokumentów nie daje wystarczającej podstawy do uznania, że ubezpieczona wykonywała pracę na rzecz płatnika składek, a sporządzenie dokumentacji związanej ze stosunkiem pracy miało na celu jedynie uwiarygodnienie nie istniejącego stosunku pracy. Nadto, w ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioskodawczyni była zatrudniona na specjalnie utworzonym stanowisku pracy bez potrzeby gospodarczej zatrudnienia w firmie pracownika któremu zostałyby powierzone do wykonania obowiązki skoro podczas długotrwałej nieobecności wnioskodawczyni w pracy obowiązki nie zostały powierzone innemu pracownikowi. W szczególności organ rentowy podniósł, że wnioskodawczyni została zgłoszona do ubezpieczeń 9 dni po porodzie, zaczęła korzystać ze zwolnienia lekarskiego już od 13 kwietnia 2016 r, firma płatnika działa sezonowo, więc wątpliwości budzi zatrudnienie na podstawie umowy na czas nieokreślony, po weryfikacji części faktur podpisy na oryginale i kopii różnią się, na dzień zatrudnienia wnioskodawczyni nie przedstawiła zaświadczenia o zdolności do pracy, podstawa wymiaru składek była wyższa, niż innych pracowników.

/decyzja – k. 3 -7 akt ZUS/ .

Odwołanie od powyższej decyzji w dniu 18 listopada 2016 roku złożyła I. K. reprezentowana przez pełnomocnika wnosząc o jej zmianę poprzez uznanie, że, jako pracownik u płatnika składek M. P. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od dnia 11 marca 2016. W uzasadnieniu wskazano, że powyższe stanowisko organu rentowego jest krzywdzące, gdyż zamiarem wnioskodawczyni było przede wszystkim świadczenie pracy. Wnioskodawczyni została zatrudniona na stanowisku rzeczywistym. Posiadała doświadczenie w wykonywanym zawodzie. Pracodawca miał potrzebę jej zatrudnienia posiadała ona upoważnienie do wystawiania faktur w imieniu pracodawcy . Wniesiono o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych

/odwołanie – k . 2 – 4 /.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonej z dnia 1 grudnia 2016 roku, które wpłynęło do Sądu w dniu 02 grudnia 2016 r organ rentowy wniósł o jego oddalenie argumentując tak, jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 6– 8/.

Na rozprawie w dniu 3 marca 2017 roku M. P. przyłączył się do odwołania.

/e – protokół rozprawy z dnia 3 marca 2017 r 00:01:55 /

Na rozprawie bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku w dniu 20 czerwca 2017 roku, pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie natomiast pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, nie precyzując wartości przedmiotu sporu .

/stanowisko pełnomocnika wnioskodawcy , oraz pełnomocnika ZUS:

e- protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2017 r 00:06:38 – 00:07:57 - płyta CD k. 124/.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek M. P. prowadzi działalność gospodarczą od października 2014 roku. Firma płatnika zajmuje się handlem owocami i warzywami. Siedziba firmy znajduje się w G. i tam znajduje się biuro firmy oraz magazyn. Firma ma charakter sezonowy - najwięcej pracy jest w okresie od czerwca do końca września. Płatnik korzysta z usług biura rachunkowego.

/ zeznania płatnika składek e- protokół rozprawy z dnia 03 marca 2017 r 00:22:59 – 00:32:25 płyta CD k. 33 w zw. z e- protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2017 r 00:04:15 – 00:04:29 płyta CD k. 124, zeznania wnioskodawczyni e-protokół rozprawy z dnia 03 marca 2017 r 00:02:32 – 00:22:59 płyta CD k. 33 w zw. z e- protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2017 r 00:02:59 – 00:04:15 płyta CD k. 124, zeznania świadka P. P. (1) e- protokół rozprawy z dnia 25 kwietnia 2017 r 00:12:34 – 00:24:56 płyta CD k. 91 /.

W okresach od 01 stycznia 2016 r do 31 stycznia 2016 roku firma płatnika składek poniosła stratę – 56 785,61 zł, w okresie od 01 lutego 2016 r do 29 lutego 2016 r strata wyniosła – 29 759, 30 zł, w okresie od 1 marca 2016 r do 31 marca 2016 r strata wyniosła – 51 109,46 zł, w okresie od 1 kwietnia 2016 r do 30 kwietnia 2016 r strata wyniosła - 128 860,97 zł, w okresie od 1 maja 2016 r do 31 maja 2016 r strata wyniosła – 154,003,60 zł, za okres od 1 czerwca 2016 r do 30 czerwca 2016 r strata wyniosła – 202 458,26 zł, za okres od 1 lipca 2016 r do 31 lipca 2016 r strata wyniosła – 337 008,17 zł

/ wykaz miesięczny ksiąg podatkowych – koperta k. 30/.

I. K. urodziła się w dniu (...), posiada wyższe wykształcenie o profilu ekonomicznym.

/dyplom ukończenia studiów – akta osobowe – k. 30/

W okresie od 1 stycznia 2012 r do 25 stycznia 2016 r I. K. była pracownikiem J. P., zatrudnionym na stanowisku pracownika biurowego, samodzielnego referenta ds. księgowości i administracji. Stosunek pracy został rozwiązany w związku z likwidacją firmy na skutek śmierci pracodawcy. Firma zmarłego pracodawcy zajmowała się m.in. handlem owocami i warzywami. W tej firmie był zatrudniony również płatnik, który następnie przejął kontrakty J. P..

/ zeznania świadka P. P. (1) e- protokół rozprawy z dnia 25 kwietnia 2017 r 00:12:34 – 00:24:56 płyta CD k. 91 świadectwo pracy – akta osobowe koperta k. 30, zeznania wnioskodawczyni e- protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2017 r 00:02:59 – 00:04:15 płyta CD k. 124/.

Wnioskodawczyni dziecko – córkę urodziła drogami natury w dniu 2 marca 2016 r. W szpitalu przebywała do 4 marca 2016 r . W zaleceniach poszpitalnych wskazano toaletę rany pooperacyjnej, tryb życia oszczędzający.

/ karta informacyjna leczenia szpitalnego – koperta k. 109/.

Wnioskodawczyni nie uzyskała świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z macierzyństwem w związku z zatrudnieniem u J. P..

/okoliczność bezsporna/

Ojcem dziecka jest P. P. (1) – syn J. P..

/okoliczność bezsporna/

P. P. (1) jest pracownikiem płatnika.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 11 marca 2016 roku została zawarta umowa o pracę na czas nieokreślony pomiędzy M. P. – firma (...) jako pracodawcą a wnioskodawczynią I. K. jako pracownikiem w pełnym wymiarze czasu pracy. Określono stanowisko

pracy jako referent d.s. księgowych i wynagrodzenie w wysokości 3 920,00 zł brutto. Termin rozpoczęcia pracy ustalono na dzień 11 marca 2016 roku

/ umowa o pracę – akta osobowe koperta k. 30, zeznania wnioskodawczyni e- protokół rozprawy z dnia 03 marca 2017 r 00:02:32 – 00:22:59 płyta CD k. 33 w zw. z e- protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2017 r 00:02:59 – 00:04:15 płyta CD k. 124/.

Została sporządzona karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy o odbyciu przez ubezpieczoną szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy przeprowadzonego przez M. S. (1) oraz pracodawcę w dniu 11 marca 2016 roku.

Został sporządzony zakres obowiązków na piśmie. Do wnioskodawczyni miało należeć terminowe przygotowanie wszelkiej dokumentacji księgowej oraz korespondencji wychodzącej, koordynowanie pracy wewnętrznej firmy, kontakt z kancelarią adwokacką oraz pozostałymi firmami współpracującymi, analiza i egzekwowanie terminowych płatności, przyjmowanie i obsługa klientów biura, wystawianie faktur, pozostałe czynności zlecone przez właściciela niezbędne do prawidłowego funkcjonowania biura .

Wnioskodawczyni została upoważniona do odbierania, wystawiania oraz podpisywania faktur VAT.

/ zaświadczenie, zakres obowiązków , upoważnienie – akta osobowe koperta k. 30/.

Zostało wystawione zaświadczenie o ukończeniu przez wnioskodawczynię instruktażu w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy – nie zostało podpisane przez inspektora ds. ochrony przeciwpożarowej oraz specjalistę ds. bhp - J. A.. Szkolenie miało odbyć się w dniach 9 – 11 marca 2015 r.

/zaświadczenie – k. 11,10 akt osobowych – k. 30 /

Orzeczeniem lekarskim z dnia 22 marca 2016 r ustalono, że wnioskodawczyni jest zdolna do podjęcia pracy na stanowisku referenta d.s. księgowych. W trakcie badania profilaktycznego brak jest adnotacji w pkt. dot. wywiadu ginekologiczno – położniczego (miesiączka, ciąża, leki hormonalne).

/ karta szkolenia ,orzeczenie lekarskie , – akta osobowe koperta k. 30 , karta badania – k. 99- 106 /

W spornym okresie u płatnika składek był zatrudniony P. P. (1) z wynagrodzeniem w 2015r wysokości 437,50 zł na ¼ etatu w 2016 r z wynagrodzeniem w wysokości 462,50 zł na ¼ etatu oraz inni pracownicy (pochodzenia ukraińskiego) na umowę o dzieło z wynagrodzeniem 1000 zł. Od 1 czerwca 2016 r został zatrudniony Y. R. na podstawie umowy o pracę na czas określony, za wynagrodzeniem w kwocie 2000 zł.

P. P. (1) jako pracownik biurowy zajmował się kontaktami z klientami, wystawianiem faktur, zamawianiem transportu, prowadzeniem korespondencji e- mailowej.

/ wykaz osób zatrudnionych w firmie (...) koperta k. 30, zeznania świadka P. P. (1) e- protokół rozprawy z dnia 25 kwietnia 2017 r 00:12:34 – 00:24:56 płyta CD k. 91/.

Wnioskodawczyni podpisywała dokumenty . Podpisała:

- oryginał faktury z dnia 24.06.2016 r nr 1/06/2016, wystawionej przez Biuro (...),
- fakturę z dnia 6 kwietnia 2016 r nr (...), wystawioną przez PHU (...),
- fakturę z dnia 8 kwietnia 2016 r nr (...), wystawioną przez Firmę (...) s.c,
- fakturę z dnia 27 czerwca 2016 r nr (...), wystawioną przez PHU (...),

- fakturę z dnia 28 czerwca 2016 r nr (...), wystawioną przez M. K., (faktura opatrzona jest pieczętką płatnika),

Faktury sprzedażowe (kopie) z dnia 30 marca 2016 r nr (...), z dnia 22 marca 2016 r nr (...), z dnia 30 czerwca 2016 r nr (...) zawierają pieczętkę płatnika i nieczytelny podpis.

Wnioskodawczyni wystawiła i podpisała dowód wpłaty z dnia 29 marca 2016 r.

/kserokopie faktur – k. 129,131 , 133, 135,137 ,143,145 akt ZUS , kserokopie dowodu wpłaty – k. 139 akt ZUS/

Egzemplarz faktury z dnia 27 czerwca 2016 r nr (...), wystawionej przez PHU (...), z dnia 6 kwietnia 2016 r nr (...), wystawionej przez PHU (...) znajdujący się u kontrahenta nie zawierają podpisu wnioskodawczyni. Oryginał faktury sprzedażowej z dnia 22 marca 2016 r nr (...) zawiera czytelny podpis płatnika (...).

/kserokopie faktur – k. 1,2, akt ZUS/

Wiadomości e-mail przesyłane przez biuro rachunkowe na adres mailowy wnioskodawczyni (brak oznaczenia w adresie nazwy pracodawcy) były przekazywane do P. P. (1) (na adres firmowy) – 22.03.2016, 31.03.2016, 5.04.16. W dniu 8 kwietnia 2016 r została wysłana wiadomość na adres mailowy wnioskodawczyni przez Biuro rachunkowe, dotycząca wysokości przychodów, kosztów, podatku VAT.

/korespondencja mailowa – k. 147 – 151 akt ZUS /

W dniu 23 marca 2016 r wizyta wnioskodawczyni u lekarza zakończyła się o godzinie 14:04. Pracodawca nie odnotował wyjścia wnioskodawczyni do lekarza w liście obecności .

W trakcie tej wizyty w wywiadzie stwierdzono: od tygodnia kaszel, katar, ogólne osłabienie, karmi piersią 3 tygodniowe dziecko, zatkanie nosa, katar zatokowy. Rozpoznano nieokreślone ostre zakażenie dolnych dróg oddechowych

/ dokumentacja medyczna k. 47, listy obecności k. 71 – 81 akt ZUS /.

W trakcie wizyty lekarskiej w związku z chorobą dziecka w dniu 29 marca 2016 r w dokumentacji medycznej znajduje się zapis o opiece lekarskiej nad dzieckiem chorym w okresie od 29 marca do 12 kwietnia 2016 r. Wnioskodawczyni nie przedstawiła tego zaświadczenia lekarskiego. Wpłynęło ono do ZUS w związku z nadesłaniem przez lekarza.

/historia choroby – k. 67 , pismo ZUS – k. 121, wykaz – k. 122 /

Wnioskodawczyni podpisywała listę obecności. Wg. listy obecności pracowała w godzinach 9.00 – 17.00 w miesiącach III – IV, od czerwca – 8-16.

/ lista obecności k. 71 – 81 akt ZUS/

Wnioskodawczyni kwitowała odbiór wynagrodzenia na listach płac.

/listy płac – k. 83 – 93 akt ZUS/

Od dnia 13 kwietnia 2016 r do 3 czerwca 2016 r wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z koniecznością opieki na dzieckiem.

/okoliczność bezsporna/

W dniu 08 sierpnia 2016 r został zawarty pomiędzy M. P. – firma (...) jako pracodawcą a wnioskodawczynią I. K. jako pracownikiem aneks do umowy o pracę. W pkt.1 wskazano, że z dniem 08.08. 2016 r strony na mocy aneksu zmieniają wiążącą ich umowę o pracę z dnia 11 marca 2016 r . W pkt. 2 ustalono, że w miejsce dotychczasowych warunków umowy dotyczących wymiaru czasu pracy oraz wynagrodzenia będzie obowiązywał wnioskodawczynię wymiar czasu

pracy ¼ etatu i wynagrodzenie w wysokości 600,00 zł brutto. Zmiana ta miała być związana z sytuacją rodzinną wnioskodawczynie oraz z kończącym się sezonem.

/ aneks do umowy - akta osobowe –koperta k. 30 , zeznania wnioskodawczynie e- protokół rozprawy z dnia 03 marca 2017 r 00:02:32 – 00:22:59 płyta CD k. 33 w zw. z e- protokół rozprawy z dnia 20 czerwca 2017 r 00:02:59 – 00:04:15 płyta CD k. 124 / . **Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:**

Odwołanie wnioskodawczynie nie zasługuje na uwzględnienie i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art.12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zmianami) pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity: Dz. U. z 2014r. poz. 159) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Według zaś art. 7 pkt 1 wspomnianej ustawy zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Według art. 22 § 1 kp, przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 r. III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 r. o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy stanął na stanowisku, że umowa o pracę z dnia 11 marca 2016 roku zawarta między wnioskodawczynią a płatnikiem składek jest nieważna , bowiem nie doszło do nawiązania stosunku pracy.

W ocenie Sądu poczynione w sprawie ustalenia uzasadniają stwierdzenie, iż zakwestionowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych umowa o pracę pomiędzy wnioskodawczynią a płatnikiem składek została zawarta dla pozor, to jest bez zamiaru realizacji obowiązków z niej wynikających, a jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozor.

Z czynnością prawną pozorą mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozor, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia

woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających

z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 r., sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), iż o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

Nadto Sąd Najwyższy w wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.)

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, iż nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 74/10 (Lex numer 653664) stwierdzono zaś, że podstawą ubezpieczenia społecznego jest rzeczywiste zatrudnienie, a nie sama umowa o pracę (art. 22 k.p., art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 w/w ustawy). Umowa o pracę nie jest czynnością wyłącznie kauzalną, gdyż

w zatrudnieniu pracowniczym chodzi o wykonywanie pracy. Brak pracy podważa sens istnienia umowy o pracę. Innymi słowy jej formalna strona, nawet połączona ze zgłoszeniem do ubezpieczenia społecznego, nie stanowi podstawy takiego ubezpieczenia.

Z powyższego jednoznacznie wynika, że motywacja skłaniająca do zawarcia umowy o pracę nie ma znaczenia dla jej ważności przy tym wszak założeniu, że nastąpiło rzeczywiste jej świadczenia zgodnie z warunkami określonymi w art. 22 § 1 k.p. Tym samym nie można byłoby czynić odwołującemu zarzutów, że zawarł kwestionowaną umowę o pracę jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, pod tym wszakże warunkiem, że na podstawie tej umowy realizowałaby zatrudnienie o cechach pracowniczych.

Zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 sierpnia 2013 roku, sygn. akt II UK 11/13 (LEX Nr 1375189) jeżeli strony umowy o pracę nie zamierzają wywołać skutku prawnego w postaci nawiązania stosunku pracy, a ich oświadczenia uzewnętrznione umową o pracę zmierzają wyłącznie do wywołania skutku w sferze ubezpieczenia społecznego, to taka umowa jako pozorna jest nieważna (art. 83 § 1 k.c.).

Głównym celem zawarcia umowy o pracę winno być nawiązanie stosunku pracy, a jedynie rezultatem i pośrednim celem zatrudnienia jest uzyskanie wskazanych korzyści. Podkreślić przy tym należy, że zarówno przepisy prawa pracy, prawa ubezpieczeń społecznych, jak i przepisy ustrojowe pozwalają kształtować elementy stosunku pracy zgodnie z wolą stron.

Mając na uwadze dotychczas poczynione rozważania prawne należy podkreślić, że w realiach niniejszej sprawy Sąd Okręgowy w celu dokonania kontroli prawidłowości zaskarżonej decyzji organu rentowego musiał zatem badać, czy pomiędzy wnioskodawczynią a płatnikiem składek istotnie doszło do nawiązania i realizacji stosunku pracy w warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p.

W tej sytuacji do Sądu należało przeprowadzenie oceny, czy analizowany stosunek prawny nosił konstytutywne cechy stosunku pracy.

W tym celu Sąd badał, czy wnioskodawczyni osobiście świadczyła pracę podporządkowaną pracodawcy (pod kierownictwem pracodawcy) w sposób ciągły, odpłatny, na rzecz i ryzyko pracodawcy. Dokonanie powyższego ustalenia miało bowiem znaczenie dla objęcia wnioskodawczyni obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowymi, chorobowym oraz wypadkowym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę.

Zdaniem Sądu analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że wnioskodawczyni nie pozostawała w stosunku pracy i nie wykonywała obowiązków wynikających ze stosunku pracy, mimo zawartej umowy o pracę, zatem w konsekwencji brak było podstaw do ustalenia, że z tego tytułu podlegała ubezpieczeniom społecznym.

W tym zakresie Sąd nie dał wiary wnioskodawczyni, płatnikowi oraz świadkowi P. P., bowiem ich zeznania są niespójne, nadto brak jest innych dowodów potwierdzających faktyczne wykonywanie obowiązków pracowniczych przez wnioskodawczynię.

Należy przypomnieć, że do zatrudnienia wnioskodawczyni miało dojść 9 dni po porodzie, po którym zalecono oszczędzający tryb życia, wnioskodawczyni karmiła piersią, co wynika z załączonej dokumentacji medycznej. Wnioskodawczyni nie wykazała w jaki sposób godziła rolę matki w pierwszych dniach po porodzie z 8 godzinnym dniem pracy.

Na dzień zatrudnienia nie przedstawiła zaświadczenia o zdolności do pracy, a przedstawione orzeczenie z dnia 22 marca 2016 r nie uwzględniało wywiadu ginekologiczno – położniczego.

Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczyni i płatnika składek, w których wskazywali, że zatrudnienie to nastąpiło z uwagi na rzeczywistą potrzebę pracodawcy wynikającą z faktu,

że płatnik składek w czasie kiedy podpisał umowę o pracę z wnioskodawczynią potrzebował odciążenia go w pracy, gdy z materiału dowodowego wynika, że w czasie kiedy wnioskodawczyni była nieobecna w pracy wykonywał dalej, tak jak wcześniej, obowiązki wnioskodawczyni nie zatrudniając nikogo na jej miejsce, a następnie doszło do obniżenia wymiaru czasu pracy.

Wnioskodawczyni oraz płatnik zeznali, że wnioskodawczyni pracowała w godzinach 8 -16. Tymczasem z załączonych list obecności za marzec i kwiecień 2016 wynikają godziny 9 -17. Świadek P. zeznał, że wnioskodawczynię widział już przed 8.

Płatnik w toku przesłuchania przed ZUS twierdził, że świadek P. nie zajmował się księgowością, co pozostaje w sprzeczności z zeznaniami tego świadka, który zeznał, że wystawiał faktury.

Wnioskodawczyni twierdziła, że pracownik zatrudniony od 1 czerwca 2016 r został zatrudniony jako przedstawiciel handlowy, natomiast płatnik w trakcie wyjaśnień przed ZUS podał, że został zatrudniony jako pracownik magazynowy.

P. P. (1) twierdził, że płatnik składek codziennie był w firmie, a z zeznań wnioskodawczyni i płatnika składek wynika, że nie był codziennie w firmie i widywał się z wnioskodawczynią 2 – 3 razy w tygodniu.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka P. P. (1) w zakresie w jakim twierdził, że widział jak płatnik składek wydawał polecenia wnioskodawczyni, ponieważ nie znalazło to potwierdzenia w zeznaniach wnioskodawczyni oraz płatnika. Świadek (ojciec dziecka) nie był w stanie umiejscowić w czasie zatrudnienia - w związku z ciążą (przed, czy po), nie zauważył także jej nieobecności w pracy, twierdząc, że świadczyła są z niewielkimi przerwami, tymczasem wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniach przez okres 2 miesięcy. Nie był w stanie określić, co faktycznie rozbiła wnioskodawczyni.

O nierealności wysokości wypłaty wnioskodawczyni wynagrodzenia świadczy to, że jak wynika załączonych dokumentów w postaci wykazu osób zatrudnionych w firmie wnioskodawczyni była jedną osobą zatrudnioną u płatnika składek z takim wynagrodzeniem nadto w spornym okresie płatnik składek wykazywał stratę.

Sporządzona dokumentacja pracownicza również budzi wątpliwości. Z karty szkolenia wstępnego z zakresu bhp wynika, że szkolenia te przeprowadziła M. S. oraz pracodawca. Tymczasem płatnik w toku przesłuchania przed ZUS wskazał, że szkolenie przeprowadził J. A.. Z załączonych zaświadczeń wynika, że nie zostały one podpisane przez niego, a nadto szkolenie miało odbyć się w marcu 2015 r. (9 – 11.03).

Dowodem świadczenia pracy miała być korespondencja mailowa, tymczasem z załączonej do akt nie wynika żadna merytoryczna aktywność wnioskodawczyni, której czynności były ograniczone do odbioru maili i przesyłania do P. P., czy odbioru maila z biura księgowego. Wnioskodawczyni nie wykazała, by sama sporządzała wiadomości e –mail o konkretnej treści związanej z pisemnym zakresem obowiązków.

O pracowniczym zatrudnieniu nie decyduje także podpisanie kilku dokumentów w szczególności, że w trzech zweryfikowanych przez ZUS przypadkach załączone przez płatnika dokumenty różniły się od tych, które posiadali kontrahenci. Tłumaczenie wnioskodawczyni, że oryginał i kopię podpisywały różne osoby stanowią wyłącznie nieudolną próbę wyjaśnienia rozbieżności.

Z załączonej dokumentacji medycznej wynika, że wnioskodawczyni uzyskała zwolnienie lekarskie w związku z opieką na dziecko już 29 marca 2016 r, jednak nie ujawniła go w toku zatrudnienia, w celu uprawdopodobnienia świadczenia pracy.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdza, aby płatnik składek wskazywał wnioskodawczyni na konkretne bieżące zadania do realizacji, związane z powierzonym stanowiskiem, które by modyfikował biorąc pod uwagę ilość i wyniki pracy dotychczas wykonanej. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze

odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika także, aby płatnik składek wydawał polecenia, co do bieżącego wykonywania pracy.

Reasumując, mimo, że do obowiązków wnioskodawczynie miało należeć terminowe przygotowanie wszelkiej dokumentacji księgowej oraz korespondencji wychodzącej, koordynowanie pracy wewnętrznej firmy, kontakt z kancelarią adwokacką oraz pozostałymi firmami współpracującymi, analiza i egzekwowanie terminowych płatności, przyjmowanie i obsługa klientów biura, wnioskodawczynie reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, nie wykazała, by faktycznie te czynności wykonywała w ramach pracowniczego podporządkowania.

Dodać także należy, iż z ustaleń faktycznych wynika, że zaoferowane wnioskodawczynie stanowisko pracy było etatem nowoutworzonym specjalnie na potrzeby usankcjonowania zawartej umowy o pracę a wręcz w ocenie Sądu sporządzona umowa o pracę powstała w celu umożliwienia wnioskodawczynie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z urodzeniem dziecka na kilka dni przed podpisaniem umowy o pracę co miało związek z wygaśnięciem poprzedniego miejsca zatrudnienia w związku z likwidacją miejsca pracy. W tym czasie bowiem wnioskodawczynie była już w zaawansowanej ciąży.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął w punkcie 2. sentencji zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, uznając I. K. za stronę w całości przegrywającą przedmiotowe postępowanie. Z tego powodu Sąd Okręgowy zasądził od I. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na kwotę tę złożyło się wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika organu rentowego, ustalone w oparciu o § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz.1804) w brzmieniu obowiązującym na dzień wszczęcia postępowania. Sąd przyjął stawki minimalne, z uwagi na brak sprecyzowania wartości przedmiotu sporu przez organ rentowy.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawczynie

7.08.17 (urlop s. ref. 30.06 – 4.08.17)

D.D-Z.